

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ

ΗΜΕΡΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΑΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

— Δανιήλ. ιβ'.—

Τὸ ἔργον τῆς βασιλείας ἐπιτόμως ἐκτιθέμενον. — Ἡ περι-
οδος τῆς προσδοκίας μέλλουσα νὰ δημειωθῇ διὰ τῆς
αὐξήσεως τῆς γνώσεως καὶ τοῦ περιτρέχειν, ταξιδεύειν,
περιηγεῖσθαι. — Ἡ περὶ διηρηδρομικῆς ὁδοιπορίας
πρόβλεψις τοῦ Σέρ 'Ισαὰκ Νεύτωνος. — Αἱ 1260 ἡμέραι.
— Ὁ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Δράκοντος κατακλυδισμός. —
"Ὅτι αἱ 1290 ἡμέραι δημειοῦσι τὴν διάδοσιν τῆς κατα-
νοήσεως τῆς ὀράσεως, κατὰ μέρος ὀρθή — Ἡ ἀποτυχία,
ἡ δοκιμασία καὶ αἱ δυνέπεται — Αἱ 1335 ἡμέραι — Ἡ
τότε μακαριότης ἐπὶ τῶν «προσδονώντων» πιστῶν. —
Ἐπὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν ὑπαινηγμός ἐπὶ τῶν ἡμερῶν
αὐτῶν τῆς προσδοκίας, ἐν τῇ παραβολῇ τῶν δέκα
παρθένων.

ΤΟΥ «Ἐσχάτου Καιροῦ» καθορισθέντος οὕτω ἐν τῷ ἐνδε-
κάτῳ κεφαλαίῳ, τὸ δωδέκατον κεφάλαιον στρέφει τὸν λόγον
ἐπὶ τῆς βασιλείας, καὶ προλέγει περὶ προσδοκίας, κ. λ. π.,
ἅτινα ἤθελον προηγηθῆ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς, κατὰ τὸν
«Ἐσχάτον Καιρόν». Τὰ πρῶτα δὲ τρία χωρία ἐκφέρουσι δι'
ὀλίγων λέξεων τὴν μεγάλην ἔκβασιν τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ.

«Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ θέλει ἐγερωθῆ Μιχαήλ, ὁ ἄρχων
ὁ μέγας, ὁ ἰστάμενος ὑπὲρ τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ σου καὶ θέλει
εἶσθαι καιρὸς θλίψεως, ὅποια ποτὲ δὲν ἔγεινεν ἀφοῦ ὑπῆρξεν
ἔθνος, μέχρις ἐκείνου τοῦ καιροῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
θέλει διασωθῆ ὁ λαός σου, πᾶς ὅστις εὐρεθῆ γεγραμμένος ἐν
τῷ βιβλίῳ. Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν κοιμωμένων ἐν τῷ χώματι
τῆς γῆς θέλουσιν ἐξεγερωθῆ, οἱ μὲν εἰς αἰώνιον ζωὴν, οἱ δὲ
εἰς ὄνειδισμὸν καὶ εἰς καταισχύνην αἰώνιον. Καὶ οἱ συνειοὶ
θέλουσιν ἐκλάμψει ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος [ὡς ὁ
Ἥλιος. — Ματθ. ιγ'. 43] καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες πολλοὺς εἰ,
δικαιοσύνην, ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ἐὰν, ἐν τῷ δεκάτῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ἢ συνόψεις τῆς

ἐκ 2,300 ἐτῶν ἱστορίας τοῦ κόσμου ἦτο τόσοσιν σύντομος καὶ σαφής, ἢ εἰς τρία καὶ μόνον ἐδάφια περίληψις αὕτη τῆς χιλιετοῦς βασιλείας τοῦ Μεσσίου τυγχάνει ἀσυγκρίτως εἰσέτι εὐκρινεσιτέρα. Πάντα τὰ γεγονότα διαλαμβάνονται εἰς τὰ ἐδάφια ταῦτα. Μιχαήλ, (ὅπερ σημαίνει «δοσις ὡς Θεός», ἢ ὁ εἰκ-προσωπῶν τὸν Θεόν,) εἶναι τὸ ἀποδιδόμενον ἐνταῦθα ὄν σμα εἰς τὸν μέγαν ἡμῶν Λυτρωτὴν, δοσις εἶναι ὄντως ὁ μέγας παρὰ Θεοῦ τεταγμένος Ἄρχων, ὁ μέλλον νὰ ἐγερθῆ καὶ σῶσῃ τὸν λαὸν τοῦ Δανιήλ, τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ—πάντας τοὺς ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐκρινείᾳ ἀγαπῶντας τὸν Θεόν—τοὺς ἀληθεῖς Ἰσραηλίτας. (Ρωμ. θ'. 6,25,26. Γαλι. σι'. 16').

Θέλει διασῶσει αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, τῆς ἀγνοίας, τῶν πόνων καὶ τοῦ θανάτου, καὶ ἀπὸ ὄλων τῶν διωγμῶν καὶ ἀπειλῶν τῶν τετυφλωμένων ὑπηρετῶν τοῦ διαβόλου, οἵτινες, κατὰ τὸ παρελθόν, εἶχον σχεδὸν καταπνίξει αὐτοὺς. Πάντες οἱ εὐρεθησόμενοι γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἄρνιου, θέλουσι διασωθῆ διὰ παντός ἀπὸ παντός ἐχθροῦ: Τόσων οἱ γεγραμμένοι ὡς ἄξιοι κατὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν καὶ Πατριαρχικὸν αἰῶνα, ὡς ἐπίσης οἱ γεγραμμένοι κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ προσέτι οἱ μέλλοντες νὰ γραφῶσι κατὰ τὸν χιλιετῆ αἰῶνα. Καίτοι δὲ πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ (πάντες ὅσοι, ἅπαξ ὁδηγηθέντες εἰς ἐπίγνωσιν αὐτοῦ, ἀγαπῶσι καὶ ὑπακούουσιν εἰς Αὐτὸν), θέλουσι διασωθῆ ἐν τούτοις ὁ βαθμὸς τῆς μελλούσης ν' ἀπονεμηθῆ τιμῆς εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν—τοὺς νικῶντας—σημειοῦται ἐξαιρετικῶς ὡς ἐπίσης καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι, τινὲς ἐκ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τοῦ παρελθόντος—οἱοὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, Νέρων, Ναπολέων, οἱ Καίσαρες, πάποι κ. λ. π., οἵτινες τοιαύτην ἐποιήσαντο κατάχρησιν τῶν εἰς αὐτοὺς χορηγηθέντων προσόντων, καθ' ὃν χρόνον ἐθάμβωσαν τὸν κόσμον διὰ τῆς αἴγλης τῶν, θέλουσι καταφανῆ διὰ τῶν ἀληθῶν αὐτῶν χαρακτήρων, καὶ κατασχυνθῆ καὶ ἐξουθενωθῆ κατὰ τὸν χιλιετῆ ἐκεῖνον αἰῶνα. Ἄλλ' οὐδὲ παραλείπει ἡ βραχυτάτη αὕτη σύνοψις τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ νὰ ἀναφέρῃ περὶ τοῦ καιροῦ τῆς μεγάλης θλίψεως, διὰ τοῦ ὁποίου μέλλει νὰ ἐγκαινισθῆ αὕτη—καιροῦ θλίψεως, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ὁποῖον οὐδεμία κατὰ τὸ

παρελθὸν ἐξέγερος εἶναι δυνατὸν νὰ παραβληθῆ, θλίψεως, πρὸς τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴ ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις παραβαλλομένη εἶναι ἐλαχίστη, καιρὸς θλίψεως ὁποία ποτε δὲν ἔγεινεν ἀφοῦ ὑπῆρξεν ἔθνος, οὐδὲ θέλει γείνει διότι ὁ μέγας αὐτὸς ἄρχων, ὁ Μιχαήλ, οὐχὶ μόνον θέλει κατακτήσει σύμπαντα τὸν κόσμον, ἀλλ' ἡ ἐξουσία αὐτοῦ θέλει εἶσθαι ἀτελεύτητος ἐξουσία. Δικαιοσύνη εἶνε ἡ βάσις τοῦ θρόνου αὐτοῦ ὁπότεν δ' ἡ ἀνθρωπότης γευθῆ ἅπαξ τῶν εὐεργετημάτων αὐτῆς, ἡ μεγάλη αὐτῆς πλειονότης οὐδέποτε πλέον θέλει συναινέσει νὰ ὑπαχθῆ εἰς ἑτέραν, διότι ἡ βασιλεία αὐτοῦ θέλει εἶσθαι «ἡ ἐπιθυμία πάντων τῶν ἐθνῶν».

Ἐνταῦθα τὸ νῆμα τῆς προφητείας ταύτης, ἐξελιχθὲν τελείως, σταματᾷ, τὰ δὲ ἀπομένοντα χωρία τοῦ κεφαλαίου σκοποῦσι νὰ ἐφοδιάσωσι [οὐχὶ τὸν Δανιήλ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ συνδούλους τοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, τοὺς εἰς τὸν Ἐσχατον Καιρὸν ζῶντας συνδούλους τοῦ Δανιήλ] διὰ τινων εἰδικῶν περιόδων ἐκ 1260, 1290, 1335 συμβολικῶν ἡμερῶν, κεχωρισμένως, διὰ τῶν ὁποίων, ἐν τῷ ὠρισμένῳ καιρῷ, δυνηθῶμεν νὰ πεισθῶμεν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν καιρὸν εἰς τὸν ὁποῖον ζῶμεν, ὅτι πράγματι ὁ καιρὸς οὗτος εἶναι ὁ καιρὸς τοῦ Θερισμοῦ ἢ ἡ «Συντέλεια» τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος.

Ὁ Δανιήλ, ὅστις εἶχεν ἀκούσει τὴν μακρὰν ἀφήγησιν περὶ τῶν μεταξὺ τῶν βασιλειῶν τοῦ κόσμου διαμαχῶν, καὶ ἤδη περὶ τοῦ τελικοῦ θριάμβου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ εἰς χεῖρας τοῦ Μιχαήλ, τοῦ μεγάλου Ἄρχοντος, ἐνδιεφέρετο ζωηρῶς νὰ γνωρίσῃ πότε ἤθελε διασωθῆ ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου. Εἰς ἀπάντησιν δὲ τῷ ἐλέχθῃ (ἐδάφ. 4): «Καὶ σὺ Δανιήλ, ἔγκλεισον τοὺς λόγους, καὶ σφράγισον τὸ βιβλίον, ἕως τοῦ ἐσχάτου καιροῦ τότε πολλοὶ θέλουσι περιτρέχει, καὶ ἡ γνῶσις θέλει πληθυνθῆ».

Οὐχὶ μόνον ἡ γενικὴ αὐξήσις τῆς γνώσεως, ἧς κάτοχος ἐγένετο ὁ κόσμος, ἐπικυροῖ τὴν διδασκαλίαν τοῦ ια'. κεφ. τοῦ Δανιήλ, ὅτι ὁ Ἐσχατος Καιρὸς ἤρχισε κατὰ τὸ 1799, ἀλλὰ καὶ τὸ προλεχθὲν περιτρέχει, — τὰ μεγάλα καὶ ταχέα ταξείδια καὶ περιηγήσεις — ἐπιβεβαιοῦσι αὐτὴν ἐπίσης τὸ

πρῶτον αἰμόπλοιον ἐναυπηγήθη εἰς τὸ 1807 ἢ πρώτη αἰμάμαξα τὸ 1831 ὁ πρῶτος τηλεγραφος τὸ 1844 σήμερον δὲ παμμεγέθη αἰμόπλοια καὶ αἰμάμαξαι μεταφέρουσιν ἄπειρα πλήθη ἀνθρώπων τῆδε κακεῖσε, ἅτινα «περιτρέχουσι» τὸν κόσμον.

Ὁ Σὲρ Ἰσαὰκ Νεύτων, ὁ διάσημος Ἀστρονόμος τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, ἠσθάνετο μέγα ἐνδιαφέρον εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ προφήτου Δανιὴλ διακήρυξιν ταύτην ἐξεδήλωσε δὲ τὴν πεποίθησίν του δι, ἐν τῇ ἐκπληρώσει ταύτης, ἡ ἀνθρωπίνη γνῶσις ἤθελεν αὐξηθῆ εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε οἱ ἀνθρωποι θέλουσι ταξειδεύει πιθανῶς μέ ταχύτητα πενήκοντα μιλίων καθ' ὥραν.

Ὁ Βολταῖρος, ὁ διάσημος ἄπιστος Γάλλος, ἐπελήφθη τῆς δηλώσεως ταύτης τοῦ Νεύτωνος, καὶ ἐσχολίασε ταύτην χλευαστικῶς γράψας: —

«Ρίψατε ἤδη βλέμμα εἰς τὴν ἰσχυρὰν διάνοιαν τοῦ Νεύτωνος, τοῦ μεγάλου ἐκείνου φιλοσόφου, ὅστις ἀνεκάλυψε τὸν νόμον τῆς βαρύτητος: ὅποτε πλέον ἐγήρασε, καὶ ἤρξατο ἀπομωραίνόμενος, ἐπεδόθη εἰς τὴν μελέτην τοῦ βιβλίου τὸ ὅποτον ὀνομάζουσιν Ἀγίαν Γραφήν καὶ διὰ τὴν πιστοποιήσασ τὰς μυθολογικὰς ἀνοησίας τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, θέλει νὰ μᾶς κάμη νὰ πιστεύσωμεν δι ἡ γνῶσις τῆς ἀνθρωπότητος μέλλει εἰσεῖν νὰ αὐξησῆ εἰς τοιοῦτον βαθμόν ὥστε βαθμηδὸν θὰ ταξειδεύωμεν πενήκοντα μίλια κατὰ πᾶσαν ὥραν! Ταλαίπωρος παλίμπαις!»

Ἀμφότεροι οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπέθανον πολὺ πρὶν ὁ Ἔσχατος Καιρὸς ἐπιφέρῃ τὴν ἀξιοθαύμαστον αὐξήσιν τῆς γνώσεως, ἣτις ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ἐκπληροῖ τὴν πρόρρησιν τοῦ Χριστιανοῦ φιλοσόφου, τὴν ἐπὶ τῆς θείας ἀποκαλύψεως βασιζομένην.

Ἡ εἰς τὰ ἐδάφια 5 — 7 ἀφηγουμένη συνδιάλεξις κλπ., δὲν ἐσκόπει τὸν Δανιὴλ, ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν Ἔσχατον Καιρὸν ζῶντα τέκνα τοῦ Θεοῦ: «Καὶ ἐγὼ ὁ Δανιὴλ ἐθεώρησα, καὶ ἰδοὺ ἴσταντο δύο ἄλλοι εἰς ἐντεῦθεν ἐπὶ τοῦ χείλους [τῆς ὄχθης] τοῦ ποταμοῦ [τῆς πλημμύρας, μετάφρασις Young], καὶ εἰς ἐκεῖθεν ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς πλημμύρας». Καὶ εἶπεν ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυμένον λινᾶ, ὅστις ἦτο ἐπάνωθεν τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ, «Ἔως πότε θέλει εἶσθαι τὸ τέλος τῶν θαυμασιῶν τούτων; Καὶ ἤκουσα τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυμένον λινᾶ, ὅστις ἦτο ἐπάνωθεν τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ

ὅτε ὑψωσε τὴν δεξίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὤμοσεν εἰς τὸν ζῶντα εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι [τὸ τέλος] θέλει εἶσθαι εἰς καιρόν, καιροὺς, καὶ ἡμῖς καιροῦ».

Τὸ ἀντικείμενον τῆς εἰδικῆς ἐρωτήσεως ἦν «τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως», τοῦ κεφαλαίου ια'. 31—33, τὸ ὁποῖον ὁ Δανιὴλ ὀρθῶς συνεδύασε πρὸς τὸν τρομερὸν χαρακτῆρα, ὃν εἶδεν εἰς τὰς προηγουμένας αὐτοῦ ὁράσεις, αἵτινες ἐκτίθενται ἐν τοῖς κεφαλαίοις ζ'. 8—11, 21, 24—26, καὶ η'. 10—12, 24—26.

Ἐπισημασθέντες ὅτι οἱ καιροὶ καὶ τὸ ἡμῖς καιροῦ, ἦτοι τρεῖς καὶ ἡμῖς καιροὶ ἢ ἔτη ($360 \times 3\frac{1}{2} = 1260$ ἡμέραι, συμβολικοὶ τοῦτέστι καιροὶ — 1260 πραγματικὰ ἔτη), οἵτινες ἀναφέρονται ἐν ταῦθα, δεικνύονται ἀλλαχοῦ ὅτι εἶναι ἡ περίοδος τῆς Παπικῆς ἐξουσίας. Παράβαλλε Δανιὴλ ζ'. 25, ιβ'. 7, καὶ Ἀποκλ. ιβ'. 14, πρὸς Ἀποκ. ιβ'. 6, ιγ'. 5. Ὁ «ποταμὸς» ἢ ἡ πλήμμυρα, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἐτερματίσθησαν τὰ 1260 ταῦτα ἔτη τῆς Παπικῆς ἰσχύος, ὡς ὁ ἐπιτῶν ὑδάτων ἰστάμενος ἄγγελος ἔδειξε, διακηρύξας τὸ ὄριον τῶν καιρῶν—ἦν σύμβολον καταστάσεως πραγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, περὶ ἧς ἀνεφέραμεν ἤδη. Ὁ ποταμὸς οὗτος εἶναι ὁ ἴδιος «ποταμὸς» ὁ μνημονευόμενος εἰς Ἀποκλ. ιβ'. 15, 16, ἐνθα πληρέστερον καταδεικνύεται ὡς ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος, καὶ τοῦ ὁποίου ὁ πραγματικὸς σκοπὸς, ἐξ ἀπόψεως τοῦ Διαβόλου, ἐξηγεῖται ἐκεῖ ὅτι ἦτο γὰρ παρασύρη καὶ πνίξις τὴν «γυναῖκα» (τὴν διαμαρτυρομένην κατὰ τῶν ἀνομιῶν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ), καθ' ὅσον οἱ τρεῖς καὶ ἡμῖς καιροὶ (τὰ 1260 ἔτη) τῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ κρυβῆς τῆς ἐπλησίαζον εἰς τὸ τέλος τῶν, καὶ αὕτη ἐπρόβαλλεν ἐκ νέου περιέβλεπτος «ἀπὸ τῆς ἐρήμου, ἐπιστηριζομένη ἐπὶ [τὸν βραχίονα] τοῦ Ἀγαπητοῦ αὐτῆς», τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ. — Ἄσμα η'. 5.

Τὸ ὕδωρ, ὡς σύμβολον, ἐν γένει παριστᾷ ἀλήθειαν· τὸ σύμβολον δὲ διατηρεῖ τὴν ἔννοιάν του καὶ ἂν ἀκόμη λέγεται ὅτι ἐξέρχεται ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος ἢ ὄφeos. Ἡ δὲ διὰ τοῦ συμβολισμοῦ τούτου μεταδιδομένη ἰδέα εἶναι, ὅτι ἀλήθεια ἠθέλην ἀναβρῦσει μέσῳ πονηρῶν ὀργάνων,

καὶ πρὸς κακὸν σκοπὸν. Τοῦτο δὲ ἀκριβῶς καὶ εὐρίσκομεν ὅτι ἐγένετο : Ἡ ἰσχὺς τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἔκειτο ἐν τῷ γεγονότι ὅτι αὕτη ὑπεδαυλίξαιτο διὰ πολλῶν αὐστηρῶν ἀληθειῶν, περὶ τῶν δολιοτήτων καὶ πανουργιῶν τοῦ ἱερατείου καὶ τῶν βασιλέων, καὶ περὶ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν παντὸς ἀνθρώπου. «ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ» ἦτο τὸ πραγματικὸν σύνθημα τῆς ἐξεγέρσεως ἐκείνης κατὰ τῆς πολιτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς τυραννίας. Τοιαῦται ἀλήθειαι περὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων κατενοήθησαν ἐξεφράσθησαν τότε καὶ, αἱ ὁποῖαι ἐκπλήττουσιν ἡμᾶς ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀμάθειαν, τὰς δεισιδαιμονίας καὶ τὴν δουλοφροσύνην τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὑπὸ τὰ ὁποῖα ἐπὶ αἰῶνας ἀνεπαύετο ὁ κόσμος. Πλεῖσται ἐκ τῶν ἀληθειῶν, αἵτινες δίκην ποταμοῦ ἢ «πλημμύρας» διῆλθον ἐπὶ τῆς Γαλλίας, καὶ κατέκλυσαν αὐτὴν δι' αἵματος, τυγχάνουσιν ἤδη γενικῶς ἀποδεκταὶ μεταξὺ πάντων τῶν πεπολιτισμένων λαῶν, ἀλλὰ δια τὸν καιρὸν ἐκεῖνον αὐταὶ ἦσαν λίαν δραστικάι, καὶ λίαν αἰφνιδίως ἐπιβληθεῖσαι.

Ἡ προφητεία πράγματι μαρτυρεῖ εὐκρινῶς ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ ὄψεως, τοῦ Διαβόλου, δὲν ἦτο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ προέκυψεν ὡς ἀποτελέσμα, ἀλλ' ὅπως τοῦναντίον. Ἐν τούτῳ δὲ οὗτος ἐξηπάτησεν ἑαυτὸν, ὡς ἔπραξε καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις. Ὁ Σατανᾶς οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαποστείλῃ τὰ ὕδατα τῆς ἀληθείας ὅπως ἐπιφέρῃ εὐλογίας, ἀνακούφισιν καὶ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς δουλείας : αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ, τοῦναντίον, δι' ὅλων τῶν αἰώνων ὑπῆρξαν νὰ ἀποτυφλώσῃ καὶ δεσμεύσῃ ἀσφαλῶς τὴν ἀνθρωπότητα ὑπὸ τὴν ἀμάθειαν, τὴν ἄγνοιαν καὶ τὰς δεισιδαιμονίας. Ἡ δὲ αἰφνιδία αὕτη πλήμμυρα τῶν ὑδάτων (ἀληθειῶν) ἐσκόπει ὅπως αὕτη ἐνεργήσῃ μᾶλλον ὡς ἐμετικὸν, νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἤδη παρὰ τῶν λαῶν ληφθείσης τροφῆς τῆς ἐλευθερίας ἐκ τῶν Γραφῶν, ὡς ἀποτελέσματος ἀπορρεύσαντος ἐκ τῆς Μεταρρυθμίσεως, καὶ ἐξαναγκάσῃ οὕτω τὰς τε πολιτικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς θρησκευτικοὺς διδασκάλους νὰ καταπολεμήσωσι τὴν ἀλήθειαν διὰ τὸν φόβον τῆς ἀναρχίας.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Σατανᾶ, ὑποκινήσαντος τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν, ἦν νὰ δημιουργήσῃ ἀναστάτωσιν ἀνὰ ὄλην τὴν Εὐρώπην, καὶ ἰδίως μεταξὺ τῶν ἐπιρροὴν ἐξασκουσῶν τάξεων, αἵτινες διέκειντο δυσμενῶς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, καὶ παρασιτήσῃ οὕτως, ὡς ἐν εἰκόνι, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Γαλλίας, τὴν θεωρίαν ὅτι, ἐὰν αἱ δεισιδαιμονίαι τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀνειτρέποντο, καὶ ἀπόλυτος ἐπίδρασις παρεχωρεῖτο εἰς τὴν ἐλευθερίαν, πᾶσα εὐνομία καὶ τάξις ἤθελον ταχέως ἐκλείπει. Τοῦτο δὲ ἦτο πολιτικὸν τέχνασμα ἀντάξιον τοῦ ἐπινοήσαντος αὐτό, καὶ ἀπέβλεπεν, ὡς καὶ ὁ προφήτης μαρτυρεῖ, νὰ καταπνίξῃ τὴν «γυναῖκα» (τὴν ἀναμεμορφωμένην ἐκκλησίαν) καὶ ἐπαναφέρῃ πάντας τοὺς συντηρητικὸς καὶ φίλους τῆς εἰρήνης, — ἄρχοντάς τε καὶ ἀρχομένους — εἰς ἐνότητα καὶ συμφωνίαν μετὰ τοῦ Παπισμοῦ. Ἡ ἀποτυχία δὲ τοῦ τοιούτου σχεδίου δὲν ὀφείλεται εἰς ἔλλειψιν πανουργίας ἐκ μέρους τοῦ ἐφευρέτου αὐτοῦ, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐπὶ πάντων δεσπόζουσαν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, δι' ἧς δύναται νὰ κάμῃ ὥστε τὰ πάντα νὰ συνεργῶσιν εἰς τὸ ἀγαθόν.

Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ, τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν προστασίαν τῆς «γυναϊκὸς» (Ἐκκλησίας) κατὰ τῶν μηχανευμάτων τοῦ Σατανᾶ, καὶ ὅπως κάμῃ ὥστε τὸ σκοπούμενον κακὸν νὰ ἐπεξεργασθῇ καλόν, δύναται νὰ καταδειχθῇ εὐκρινῶς ἐν τῇ ἀκριβεῖ ἐκπληρώσει τῆς πρὸ 1700 ἐτῶν γενομένης προορήσεως, δηλ., «Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆς τὸ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιε τὸν ποταμόν, ὃν ἔβαλεν ὁ Δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ». Ἡ «γῆ», ὡς σύμβολον, ὡς ἔχει ἤδη ἐξηγηθῆ, παριστᾷ κοινωνίαν — λαὸν φίλον τῆς τάξεως εἶναι δὲ ἱστορικὸν γεγονός τὸ ὅτι, ἡ πλήμμυρα τῆς ἀληθείας ἥτις κατεκάλυψε τὴν Γαλλίαν — ἡ καταγγέλλουσα τὸν Παπισμὸν καὶ τὴν ἱεροκρατίαν του, τὴν μοναρχίαν καὶ τὴν παράσιτον αὐτῇ ἀριστοκρατίαν, ὡς τὰς ὑπευθύνους ἀφορμὰς τοῦ πλείστου μέρους τῆς ἀμαθείας, πενίας καὶ τῆς δεισιδαίμονος καταστάσεως τοῦ λαοῦ, κατεπόθη, ἢ ἀπερροφήθη γενικῶς ὑπὸ τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης (τῆς Ρωμαϊκῆς «γῆς»). Μέχρι δὲ τοιούτου βαθμοῦ ἐπραγματοποιήθη τοῦτο, ὥστε, καίτοι οὔτε Παπισμὸς καὶ ἡ βασιλικὴ

ἀριστοκρατία ἀνεστατώθησαν τελείως, αὐταὶ ἀφ' ἐτέρου, ἀπεχωρίσθησαν ἐπίσης ἀλλήλων τελείως, τὸ μὲν διὰ τῆς καταπτώσεως τῆς Παπικῆς ἐπιρροῆς, τὸ δὲ διὰ τῶν στρατειῶν τοῦ Ναπολέοντος. Ὅποταν δ' «ὁ μετὰ προορισμοῦ ἄνθρωπος» ἐπὶ τέλος συνειρίβη, καὶ οἱ μονάρχαι τῆς Εὐρώπης κατήρτισαν τὴν οὕτω τότε κληθεῖσαν «Ἱερὰν Συμμαχίαν», διὰ τὴν καταστολὴν τῶν ἐλευθεριῶν τῶν λαῶν, καὶ τῆς διαιώνισιν τῶν ἰδίων αὐτῶν θρόνων, ἦτο ἤδη λίαν ἀργὰ ὥστε νὰ δυνηθῶσι νὰ δεσμεύσωσι τοὺς λαοὺς, διότι, καταπιόντες οὗτοι ἅπαξ τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ ἢ τῆς πλημμύρας, δὲν ὑποτάσσονται. Ἄλλ' ἦτο ὡσαύτως λίαν ἀργὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ ἐπανιδρύσεως τοῦ Παπισμοῦ, ὅστις τόσον τρομερῶς εἶχεν ἐξευτελισθῆ, καὶ τὸ ἀναθέματα τοῦ ὁποίου κατὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν Γάλλων, εἶχον οὕτως ἐπιστρέψει ἐπὶ κεφαλῆς του οὕτως, ὁ πάπας οὐδὲ προσεκλήθη κἄν ν' ἀποτελέση μέρος εἰς τὴν «Ἱερὰν Συμμαχίαν», τῆς ὁποίας οὗτος ἄλλοτε θὰ ἦτο ἡ ἀνεγνωρισμένη κεφαλή. Τοιοῦτοτρόπως ἡ «γυνή», ἡ ἀναμεμορφωμένη καὶ προοδευτικὴ ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ ἐβοηθήθη ἐσώθη ἀπὸ τῆς ἐξοντώσεως, ἡ δὲ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀλήθεια προέβαλον ὑπέροχοι ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων— ἀπὸ τοῦ χρόνου δ' ἐκείνου καὶ ἐφεξῆς τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καθωδήγησε πάντας τοὺς θελήσαντας ν' ἀκολουθήσωσι κατόπιν τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἀληθείας ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

Αὕτη λοιπὸν ἦν ἡ «πλήμμυρα» — ἣτις ἐσημείωσε τότε τὸ τέλος τῆς ἰσχύος τοῦ Παπισμοῦ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς «Ἡμέρας τῆς ἐτοιμασίας τοῦ Κυρίου» ἢ τὸν «Ἐσχατον Καιρὸν». Ἐπὶ τῆς πλημμύρας δὲ τῶν ὑδάτων αὐτῶν ὠράθη προφητικῶς ἰστάμενος ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Κυρίου, ὅπως διαγγείλῃ τὸ τέλος τοῦ καιροῦ, τῶν καιρῶν καὶ τοῦ ἡμίσεως καιροῦ. Ἡ διαγγελία δ' αὕτη ἐγένετο ὡς ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησιν, «Ἐως πότε θέλει εἶσθαι τὸ τέλος τῶν θαυμασίων (παραδόξων) τούτων»; Τὰ ἀναφερόμενα δὲ παράδοξα ἢ «θαυμάσια» δὲν εἶναι τὰ ἐν τῷ κεφαλαίῳ ιβ'. 1 — 3 τὰ ἀφορῶντα τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα δὲν ἦσαν παράδοξα ἀλλὰ προσδοκώμενα τὰ «παραδόξα» ἦσαν αἱ μεσολαβοῦσαι θλίψεις, οἱ διωγμοὶ καὶ αἱ δοκιμα-

σίαι τοῦ ἁγίου λαοῦ τοῦ Θεοῦ, πρὸ πάντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἰδιορρύθμου ἐκείνης δυνάμεως ἢ «κέραιος», τοῦ Παπισμοῦ, καὶ ὡς συνέπεται ταύτης, περὶ τῆς ὁποίας ὁ Δανιὴλ εἶχεν ἐρωτήσῃ πρότερον εἰδικῶς. [Δανλ. ζ'. 19—22.] Ἡ ἐρώτησις ἐκείνη ἦν: Ἔως πότε ἤθελεν ἐπιτρέψει ὁ Θεὸς τὰς παραδόξους αὐτὰς διαστροφὰς τῆς ἀληθείας, τὴν παράδοξον αὐτὴν ἐξαπάτην τῶν τέκνων του καὶ τῶν ἐθνῶν; Ἡ δοθεῖσα ἀπάντησις καταμειρεῖ τὴν Παπικὴν ἐξουσίαν, παρέχουσα ὠρισμένως τὸν χρόνον τῆς λήξεως αὐτῆς, καὶ ἐπάγεται; «Ὅταν [οὕτως] συντελεσθῇ ὁ διασκορπισμὸς τῆς δυνάμεως τοῦ ἁγίου λαοῦ, πάντα ταῦτα [τὰ παράδοξα] θέλουσιν ἐκπληρωθῆ»:

Ὡς ἐν τῷ 5ῳ ἐδαφίῳ ἐκίθεται, ὁ Δανιὴλ εἶδε δύο ἄνδρας ἱσταμένους ἓνα εἰς ἑκατέραν τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ, ἢ τῆς πλημμύρας, καὶ τὸν ἓνα ἐρωτήσαντα τὸν ἕτερον, ἕως πότε θέλει εἶσθαι τὸ τέλος τῶν θαυμοσίων τούτων. Τοῦτο φαίνεται ὑποδηλοῦν ὅτι καὶ ὅταν ἀκόμη ἤθελε λήξει ἡ ἰσχὺς τοῦ Παπισμοῦ οἱ ἄνθρωποι ἤθελον καὶ πάλιν διατελεῖ ὡς καὶ πρότερον ἐν ἀμφιβολίᾳ, εἰ ἂν πράγματι ἔληξεν ἡ καταδιωκτικὴ καὶ καταθλιπτικὴ αὐτοῦ ἐξουσία, ἢ ὄχι. Οὐδόλως δὲ παράδοξον, ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι, καὶ ἀφοῦ ἀκόμη ἡ δύναμις αὐτοῦ συνειρέβη, καὶ «ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἀφηρέθη,» καὶ καθ' ὃν ἀκόμη χρόνον κατηναλοῦτο, τὸ «κέραιος» αὐτό, ἐξηκολούθει, μέχρι τοῦ 1870, νὰ προφέρῃ λόγους μεγάλους περὶ τοῦ ἀλαθῆτου αὐτοῦ. Ὁ Δανιὴλ, ἐκπροσωπῶν τοὺς ἁγίους, λέγει, [Δαν. ζ'. 11] «Παρετήρουν τότε [ἀφοῦ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἀφηρέθη καὶ αὐτὸ ἦν ἀνίσχυρον πλέον νὰ καταθλίβῃ τὴν ἀλήθειαν, τὴν δύναμιν τοῦ ἁγίου λαοῦ], ἐξ αἰτίας τῶν μεγάλων λόγων, τοὺς ὁποίους τὸ κέραιος ἐλάλει, ἐθεώρουν ἕωσοῦ [δὲν ἐξήσκει πλέον ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἁγίων καὶ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὅτι ἔσχεν ἄλλην ἐκβασιν] ἐθανατώθη τὸ θηρίον, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπωλέσθη καὶ ἐδόθη εἰς καθῆκον πυρὸς» — τὴν γενικὴν ἀναρχίαν. Οὕτω δὲ καταδεικνύεται ἡ καταστροφή καὶ τῶν ἐπιλοίπων κυβερνήσεων ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ρωμαϊκῇ αυτοκρατορίᾳ, ἢ προερχομένη ἐκ τῆς ἀπαιτηλῆς ἐπιρροῆς τῶν ἐξακολουθησῶν κομπαστικῶν ἐκφράσεων τοῦ Πα-

πισμοῦ, καὶ ἀφοῦ ἀκόμη ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἀφηρέθη.

Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ τέλος τῶν καιρῶν τῆς Παπικῆς ἐξουσίας οὐχὶ μόνον ὀρίζεται οὕτως εὐκρινῶς, ὡς λαμβάνον χώραν κατὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν, ἀλλ' ἐπίσης διὰ τῶν συμβάντων ἢ γεγονότων τοῦ κεφαλαίου ια'. 40—44, τὰ ὁποῖα δεικνύουσιν αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔτος 1799, δυνάμεθα εὐχερῶς νὰ ἀνατρέξωμεν 1260 ἔτη πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ εὐρωμεν ἐὰν πράγματι κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἡ Παπικὴ ἰσχὺς καὶ ἐπικράτησις ἔσχειτὴν ἀρχὴν τῆς ἐὰν δὲ εὐρωμεν ὄντως ὅτι τότε ἤρχισεν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔχομεν τόσον σαφῆ καὶ ἰσχυρὰν ἀπόδειξιν τοῦ πράγματος ὅσην θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπαιτήσῃ ἡ πίστις. Ἐλθωμεν ὁθεν εἰς τὴν ἀπόδειξιν τούτου.

Ὑπολογίζοντες ἀναδρομικῶς 1260 ἔτη ἀπὸ τοῦ 1799 καταλήγομεν εἰς τὸ ἔτος 539 μ. Χ., κατὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἤρχισεν ἡ παπικὴ ἐξουσία, ὡς θέλομεν ἀποδείξει. Τὸ Παπικὸν ὄμως σύστημα ὑπῆρξε τοιοῦτον μίγμα διπλωματικο-ἱεροκρατίας, καὶ ἔσχε τόσον μικρὰν καὶ βαθμιαίαν ἀρχὴν, ὡς ἐπίσης βαθμιαῖον τέλος, ὥστε ποικιλία γνωμῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ, ἤθελεν εἶσθαι τόσον ἔλλογος ὅσον καὶ δυνατὴ, ἕως οὗ γείνωμεν ἅπαξ κάτοχοι τῶν παρὰ Θεοῦ ὀρισθεισῶν χρονολογιῶν, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν αὐτοῦ, καὶ ἴδωμεν πόσον ὀρθαὶ εἶναι αὐταί. Ὁ Παπισμὸς προέβαλε τὰς περὶ πρωτείων ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων ἀξιώσεις του, καὶ ἀνεμίχθη εἰς τὴν πολιτικὴν, πρὶν εἰσέτι ἀναγνωρισθῆ παρὰ τῶν ἀντιπάλων του, ὡς ἐπίσης ἀπεπειράθη νὰ ἐξασκήσῃ πολιτικὴν ἐξουσίαν, καὶ διεκήρυξε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀλάθητον, μετὰ τὴν περίοδον κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ προφητεία δεικνύει ὅτι ἡ δύναμις αὐτοῦ συνειρίβη καὶ ἡ παρακμὴ αὐτοῦ ἤρξατο. Ἄλλ' ὁ Παπισμὸς δὲν ἀνεγνωρίσθη πλέον ὑπὸ τοῦ Ἰταλικοῦ λαοῦ τῆς ἐπαρχίας Ρωμάνιας (Romagna) ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἡ ἰσχὺς τῆς ἀμαθείας καὶ τοῦ δεισιδαίμονος πρὸς αὐτὸν σεβασμοῦ ἐξουθενώθη κατὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν. Καίτοι δὲ κατὰ καιροὺς, ἐν τῷ μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐπαναστάσεων, ὁ πάπας ἐνεκατέστησεν ἑαυτὸν ὡς ὀνοματικὸν κυρίαρχον ἐπὶ τῶν Παπικῶν κρατῶν, τοῦτο ἔπραξεν ὡς ξένος ἐπιδρομεύς, ὡς ἀντιπρόσω-

πος τῆς Αὐστρίας ἢ Γαλλίας, αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις τῶν ὁποίων ἐπροσιάτευσαν αὐτὸν ἀλληλοδιαδόχως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς.

Γνωρίζοντες ἤδη ὅτι τὰ 1260 ἔτη ἔσχον τὴν ἀρχὴν τῶν εἰς τὸ 539 μ. Χ., δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν τί δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀναγνωρισθῇ πρὸ τοῦ καιροῦ τούτου. Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ Παπισταὶ κλίνουσι μᾶλλον νὰ χρονολογήσωσι τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξουσίας τῶν εἴτε ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Χριστιανισμόν ἐπιστροφῆς τοῦ Κωνσταντίνου, καὶ τῆς κατ' ὄνομα ἐκχριστιανίσεως τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, κατὰ τὸ 328 μ. Χ., ἢ ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τῶν Παπικῶν κρατῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὑπὸ τοῦ Καρολομάγνου, κατὰ τὸ 800 μ. Χ. Τὸ γεγονός, ἐντούτοις, παραμένει ἀδιαφιλονείκητον ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος οὐδέποτε ἀνεγνώρισε τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν ὡς δικαίωμα ἢ ἰδιοκτησίαν τῆς Ἐκκλησίας. Τούναντίον, καίτοι οὗτος ἠννόει τὸν Χριστιανισμόν, ἡ Ἐκκλησία μᾶλλον ἦτο ἐκείνη ἣτις ἐπὶ τέλους ἀνεγνώρισε τὸν Αὐτοκράτορα συνάρχουσαν κεφαλὴν, ὥστε ὁ αὐτοκράτωρ συνεκάλει ἐκκλησιαστικὰς συνόδους, καὶ ἀνεμινύετο εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, καίτοι οὐδέποτε ἐπειράπη εἰς τὴν ἐκκλησίαν ν' ἀναμιχθῇ εἰς πολιτικὰ ζητήματα. Ἡ χρονολογία δὲ 539 μ. Χ., ἡ δεικνυμένη διὰ τοῦ προφητικοῦ καλάμου τῆς καταμετρήσεως τῶν 1260 ἐτῶν, εἶναι σχεδὸν ὁ μέσος χρονολογικὸς ὄρος, μεταξὺ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ αὐτοκρατορίας, κατὰ τὸ 328 μ. Χ., καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Καρολομάγνου πλήρους καὶ τελείας ἀναγνωρίσεως τοῦ Πάπα, ὡς τῆς κεφαλῆς πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας κατὰ τὸ 800 μ. Χ. — ὁ διανεμητῆς οἶονεὶ τῆς τε πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐξουσίας.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κωνσταντίνου, οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ρώμης κατεῖχον ὑπερέχουσαν θέσιν ἐνώπιον τοῦ κόσμου, καὶ ἤρχισαν, μετ' οὐ πολὺ, ἀξιοῦντες νὰ ἄρχωσιν ἐπὶ πάντων τῶν λοιπῶν, ἐν τε τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἀπαιτοῦντες ὅπως ἐν πρόσωπον ἔδει ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς ἀρχὴ ἢ κεφαλὴ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τὸ δὲ πρόσωπον τοῦτο ὄφειλε νὰ εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης. Πρὸς τοῦτο ἠξίουν ὅτι ὁ Πέτρος, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ Παῦλος, ἔζησαν ἐν Ρώμῃ, καὶ ὅτι ἡ Ρώμη καθιερώθη οὕτως ὡς ἡ Ἔδρα τῆς ἀποστολικῆς ἀρ-

χῆς ὡσαύτως δ' οὐ, ἐπειδὴ αὕτη διετέλεσεν ἐπὶ μακρὸν ἢ ἔδρα τῶν Καισάρων, καὶ ἔδρασυνάμα τῆς πολιτικῆς κυβερνήσεως, αὕτη κακεῖχε κυρίαρχον θέσιν εἰς τὰ πνεύματα τοῦ λαοῦ.

Αἱ ὑπὲρ πρωτείων δικαιολογητικαὶ αὐταὶ προφάσεις δὲν ἐγένοντο, ἐν τούτοις, καὶ εὐχερῶς παραδεκταί τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἐπεκράτει πανταχοῦ ἄλλοι δὲ Ἐπίσκοποι ἄλλων μεγάλων πόλεων ἤξιον ἐπίσης νὰ πρωτεύωσι, τινὲς μὲν διὰ τοῦτον τὸν λόγον, ἄλλοι δὲ δι' ἐκεῖνον τοῦτο δὲ ἐξηκολούθησε μέχρι τοῦ 533 μ. Χ., ὅποτε ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης ἀνεγνωρίσθη πρῶτος καὶ ὑπὲρ πάντας παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ τοῦ Α'. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐν συναφείᾳ πρὸς ζωηράν τινα θρησκευτικὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ὁ αὐτοκράτωρ συνετάχθη μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Ρώμης, ἀναγνωρίζοντος τὴν Παρθένον Μαρίαν ἀξίαν προσκυνήσεως, καὶ συζητοῦντος μετὰ τῶν Εὐτυχιανῶν καὶ Νεστοριανῶν περὶ διακρίσεως καὶ συμμίξεως φύσεων ἐν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐφοβήθη οὐκ ἢ συζήτησις ἤθελε διατρέσει τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ συνεπῶς διατρέσει οὕτω αὐτὴν τὴν αὐτοκρατορίαν, τὴν ὁποίαν οὗτος ἐπεθύμει νὰ ἐνώσῃ καὶ συσφιγξῆσεν ἰσχυρότερον διότι, καὶ κατὰ τὴν πρῶτον ἐκείνην ἐποχὴν, ἢ καὶ ὄνομα ἐκκλησία καὶ ἡ αὐτοκρατορία ἦσαν ἐν, καὶ ὠνομάζοντο μὲ τὸ αὐτὸ ὄνομα — «Χριστιανισμός». Ἐπιθυμῶν δ' ὅπως ἔχη ἀρχὴν τινα ὡς γνώμονα πρὸς ἐπίλυσιν τῆς συζητήσεως, καὶ ὅπως γνωρίξῃ εἰς τὸν λαὸν τὴν νὰ πιστεύῃ, καὶ πρὸς τὴν νὰ δυσπιστῇ, καὶ εὐρίσκων τὸν Ἐπίσκοπον Ρώμης ὡς τὸν δημοτικώτατον ἤδη πάντων τῶν λοιπῶν διεκδικούντων ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς ἀρχιερατείας [παπασύνης ἢ ἀρχηγίας], ὡς ἐπίσης τὸν μᾶλλον «ὀρθόδοξον» — τὸν μᾶλλον συμφωνοῦντα πρὸς τὰς δοξασίας τοῦ Αὐτοκράτορος ἐπὶ τοῦ ζητήματος, — ὁ Ἰουστινιανός, δι' ἐπισήμων ἐγγράφων, οὐκ ἴσως μόνον κατεδίκασε τὰς διδασκαλίας τῶν Εὐτυχιανῶν καὶ Νεστοριανῶν, ἀλλὰ, προσφωνῶν τὸν Ἐπίσκοπον Ρώμης ὡς τὴν «Κεφαλὴν» πασῶν τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἱερέων τοῦ Θεοῦ, ἀνεγνώρισεν αὐτὸν οὕτω ὡς τοιοῦτον, καὶ ἐξεδήλωσε

τὴν ἐπιθυμίαν νὰ βοηθήσῃ τὸν Πάπαν ὅπως πατάξωσιν τὴν αἵρεσιν, καὶ στερεώσωσι τοιοῦτοιτρόπως τὴν ἐνόητα τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁμοῦ μετὰ τοῦ διατάγματος τούτου, ὁ αὐτοκράτωρ ἔγραψε προσφωνῶν τὸν Πάπαν Ἰωάννην, πατριάρχην Ρώμης, ὡς ἑξῆς. * —

« Ἰουστινιανὸς ὁ νικητὴς, ὁ θεοσεβὴς, ὁ εὐτυχὴς, ὁ περιώνυμος, ὁ θριαμβεύων, ὁ αἰπίποτε Σεβαστός, πρὸς Ἰωάννην τὸν Ἁγιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Μητροπόλεως τῆς τροφοῦ πόλεως τῆς Ρώμης, καὶ Πατριάρχην. — Τιμὴν ἀπονέμοντες εἰς τε τὴν ἀποστολικὴν ἔδραν καὶ τὴν ὑμετέραν Ἁγιότητα, (ὡς ἀνέκαθεν ἦν καὶ εἶναι ἡ ἡμοτέρα ἐπιθυμία) καὶ εὐλαβούμενοι τὴν ὑμετέραν Μακαριότητα, ὡς εἰς πατέρα προσήκει, ἐσπεύσαμεν νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμεῖ. Ἁγιότητος πᾶν τὸ τὴν κατάστασιν τῶν Ἐκκλησιῶν ἀφορῶν, ὡς ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν ἡ μεγάλη ἡμῶν ἐπιθυμία νὰ περιφρουρήσωμεν τὴν ἐνόητα τῆς ὑμετέρας Ἀποστολικῆς Ἐδρας, καὶ τὴν εὐστάθειαν τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ἧτις εἰσέτι διατηρεῖται καὶ παραμένει ἀκλόνητος, χωρὶς οὐδὲν νὰ ἰσχύσῃ κατ' αὐτῆς. Οὕτως ἐσπεύσαμεν νὰ καθυποτάξωμεν εἰς τὴν Ἐδραν τῆς ὑμετέρας Ἁγιότητος, καὶ ἐνώσωμεν μετ' αὐτῆς, πάντας τοὺς ἱερεῖς ὁλοκλήρου τοῦ Ἀνατολικοῦ διαμερσματος. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐθεω-

* « Victor Justinianus pius, felix, inclytus, triumphator, semper Augustus Joanni Sanctissimo Archiepiscopo almae Urbis Romae et Patriarchae.

Reddentes honorem apostolicae sedi, et vesirae sanctitati (quod semper nobis in voio et fuit et est), et ut decet patiem honorantes vestam beatitudinem, omnia que ad ecclessiarum statum pertinent festina vimus ad noti tiam deferre vestrae sanctitatis; quoniam semper nobis fait nagnum studium, unitatem vestrae apostolicae sedis, et statum sanctarum Dei ecclesiarum custodire, qui hactenus obtinet, et in commote permanet, nulla intercedente contrarietate. Ideoque omnes sacerdotes universi Orientalis tractus et subjice re et unire sedi vestrae sanctitatis propera vimus. In praesenti erga quae commota sunt (quamvis manifesta et indubitata sint et secundum apostolicae vestrae sedis doctrinam ab ommibus semper sacertotibus firme custodita et praedicata) necessarium duximus, ut ad notitiam vestrae sanctitatis perveniant. Nec euim patimur quicquam quodad ecclesiarum statum pertinet, quam vis manifestum et indubitatum sit, quod movetur, ut non etiam vestrae innotescat sanctitati quae caput est omnium sanctarum ecclesiarum. Per omnia enim (ut distum est) properamus honorem et auctoritatem crescere vestrae sedis ».

ρήσαμεν ἐπάναγκες ὅπως ἔλθωσιν εἰς γυῶσιν τῆς Ὑμεῖ. Ἀγιότητος τὰ ἐν ἀναστατώσει διατελοῦντα ζητήματα, ὅσον δῆποτε σαφῆ καὶ βέβαια καὶ ἂν εἶναι ταῦτα, καὶ ὅσον δῆποτε στερεῶς περιεφρουρήθησαν καὶ διελαλήθησαν παρὰ πάντων τῶν ἱερέων, συμφώνως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὑμεῖ, Ἀποστολικῆς Ἐδρας. Διότι οὐδόλως ἐπιτρέπομεν ὅπως ἐγερεθῆ οἰονύῃποτε ζήτημα, ὡς πρὸς ὅτι δῆποτε, ἀφορῶν τὴν κατάστασιν τῶν ἐκκλησιῶν, ὅσον σαφές καὶ βέβαιον θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι τὸ ζήτημα τοῦτο, χωρὶς τοῦτο νὰ γνωσθῆ ἐπίσης εἰς τὴν Ὑμεῖ. Ἀγιότητα. Ὅστις εἶναι ἡ Κεφαλὴ πασῶν τῶν ἀγίων Ἐκκλησιῶν. Διότι ἐφ' ὅλων τῶν σημείων (ὡς προείπομεν) εἴμεθα πρόθυμοι νὰ συντελέσωμεν πρὸς τιμὴν καὶ ἐπικράτησιν τῆς Ὑμεῖ. Ἐδρα. ».

Ἡ Ἐπιστολὴ ἀκολούθως ἀναφέρεται εἰς δοξασίας τινὰς, αἰρετικὰς ἀποκαλουμένας, καὶ αἵτινες προὔκालουν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀνασιτάτωσιν, καὶ ἐκτίθησι τὴν πίστιν τοῦ Ἀυτοκράτορος ὡς ἐν ἀρμονίᾳ οὔσης πρὸς τὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης περαίνει δὲ ὡς ἐξῆς. *

* «Suscipimus autem sacra quatuor concilia : id est, precentorum decem et octo sanctorum patrum qui in Nicaena urbe congregati sunt : et centum quinquaginta sanctorum patrum qui in hac regia urbe convenerunt : et sanctorum patrum dui iu Epheso primo ongregati sunt : et sanctorum patrum qui in Chalcedone convenerunt : sicut vestra apostolica sedis docet atque praedicat. Omnes ergo sacerdotes sequentes doctrinam apostolicae sedis vestra ita credunt et praedicant.

Unde properavireus hoc ad notitiam deferre vestrae sanctitatis per Hypatium et Demetrium, beatissimos episcopos, ut nec vestram sanctitatem lateat, quae et a quibusdam paucis monachis male et Judaice secundum Nestorii perfidiam denegata sunt. Petimus ergo vestrum paternum affectum ; ut vestris ad nos destinatis literis, et ad sanctissimum episcopum hujus almae urbis, et patriarcham vestrum fratrem (quoniam et ipse per eosdem scripsit ad vestram sanctitatem, festinans in omnibus sedem sequi apostolicam beatitudinis vestrae), manifestum nobis faciatis, quod omnes qui praedicia rectis confitentur, suscipit vestra sanctitas, et eorum qui tudaice aussi sint recjam denegare fidem, condemnat perfidiam Plus enim ita circa vos omnium amor et vestrae sedis crescit auctoritas ; et quae od vos est unitas sanctarum ecclesiarum inturbata servabitur, quando per vos didicerint omnes beatissimi episcopi eorum, quae ad vos relata sunt, sinceram vestrae sanctitatis doctrinam. Petimus autem vesram beatitudinem orare pro nobis, et Dei nobis adquirere providentiam».

« Ἡμεῖς ὄθεν ἀποδεχόμεθα [ἐγκύρους] τέσσαρας ἱεράς συνόδους: τοῦτέστιν, τὴν τῶν 318 ἁγίων πατέρων τῶν συνελθόντων ἐν τῇ πόλει τῆς Νικαίας [τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον], καὶ τὴν τῶν 140 ἁγίων πατέρων τῶν συναθροισθέντων εἰς τὴν βασιλεύουσαν ταύτην τῶν πόλεων [τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδον], καὶ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων, οἵτινες συνῆλθον τὸ πρῶτον ἐν Ἐφέσῳ [Σύνοδος Ἐφέσου], καὶ τῶν ἁγίων πατέρων οἵτινες συνῆλθον ἐν Χαλκηδόνι [Σύνοδος Χαλκηδόνας], ὡς ἡ ὑμετέρα Ἀποστολικὴ ἐδρα διδάσκει καὶ ἐπικυροῖ. Πάντες οἱ ἱερεῖς, ἐπομένως, οἱ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὑμετ. Ἀποστολικῆς Ἐδρας ἀκολουθοῦντες, οὕτω πιστεύουσι, καὶ ὁμολογοῦσι, καὶ διαβεβαιοῦσι. Συνεπῶς, ἐσπεύσαμεν νὰ φέρωμεν ταῦτα εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρ. Ἀγιότητος, διὰ τῶν μακαριωτάτων Ἐπισκόπων Ὑπαίου καὶ Δημητρίου, ὅπως μὴ διατελῇ κεκρυμμένον ἀπὸ τῆς Ὑμετέρ. Ἀγιότητος ὁποῖα τινα [δόγματα] ἀπληρήθησαν ἀσεβῶς ὀλίγοι τινὲς μοναχοὶ, Ἰουδαϊκῶς, καὶ κατὰ τὴν αἵρεσιν Νεστορίου. Ἐπικαλούμεθα ὄθεν τὴν πατρικὴν ὑμῶν προσοχὴν, [παρακαλοῦντες] ὅπως δι' ἐπιστολῆς, ἀπευθυνομένης πρὸς ἡμᾶς, καὶ πρὸς τοὺς ἁγιωτάτους ἐπισκόπους τῆς περικαλλοῦς αὐτῆς πόλεως, καὶ πρὸς τὸν Πατριάρχην, τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν [καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς οὗτος, ἐπίσης, ἔγραψε ταῦτοχρονως πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα, σπουδάζων ὅπως κατὰ πάντα ἀκολουθεῖ τὴν Ἀποστολικὴν Ἐδραν τῆς Μακαριότητός Σας], δηλοῖτε ἡμῖν δι' ἡ Ὑμετέρ. Ἀγιότητος προσδέχεται πάντας ὅσοι δεόντως ὁμολογοῦσι τὰ διατεταγμένα, καὶ καταδικάζει τὴν αἵρεσιν ἐκείνων οἵτινες ἀπειτόλησαν, Ἰουδαϊκῶς, ν' ἀρνηθῶσι τὴν ἀληθῆ πίστιν. Διότι οὕτω θέλει ἐπὶ μᾶλλον αὐξήσει ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀγάπη πάντων, καὶ ἡ ἐξουσία τῆς Ὑμετέρας Ἐδρας ἢ δὲ ἐνότις τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, ἧτις ἔχει διαταραχθῆ, θέλει διατηρηθῆ εἰς ὑμᾶς, ἀφοῦ δι' ὑμῶν πάντες οἱ μακαριώτατοι Ἐπίσκοποι θὰ μάθωσι τὴν γνησίαν τῆς ὑμετέρας Ἀγιότητος διδασκαλίαν, ὅσον ἀφορᾷ τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀναφέρουμεν ὑμῖν. Καὶ ἤδη παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν Μακαριότητα νὰ προσεύχηται ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ἐπιτύχη ὑπὲρ ἡμῶν τὴν προστασίαν τοῦ οὐρανοῦ ».

Ὁ Πάπας Ἰωάννης ἀπήντησε εἰς τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ ἡμερομηνίαν Μαρτίου 24η, 534.*

Παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰ ἐξῆς ἐκ τῆς ἀπαντήσεώς του:

* « Cloriosissimo et clemen tissime filio Iustiniano Augusto, Johannes Episcopus Urbis Romae »

« Inter claras aptentiae mansueludinis vestrae laudes, Christianissime principum, puriore luce tanquam aliquod sydus irradaile, quod amore fidei, quod-charitatis stutio edocti ecclesiasticis discipliniae, Romanae sedis reverentiam conservatis, et ei cuneta subjicitis, et ad ejus deducitis unitatem ad cujus auctorem, hoc est apostolorum primum, Domino loquente praeceptum est, Pasce oves meas. Quam esse mnum vere ecclesiarum caput, et patrum regulae et princi-

Ἐπὶ τῇ αὐτῇ εὐκαιρίᾳ ὁ αὐτοκράτωρ, ἔγραψε πρὸς τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Παραθέτομεν τὴν πρώτην παράγραφον τῆς ἐπιστολῆς του ἔχουσαν ὡς ἑξῆς.*

«Ἐπιφανίω, τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ τῆς βασιλευούσης πόλεως, καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ:—Ἐπιθυμοῦντες ὅπως ἡ ὑμετέρα ἀγιότης γνωρίξῃ πάντα τὰ τὴν κατάστασιν τῶν ἐκκλησιῶν ἀφορῶντα, ἐκρίνομεν ἐπιβαλλόμενον ὅπως ποιήσωμεν χρῆσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτῶν γεγονότων, καὶ δι' αὐτῶν γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅποια διαβήματα ἐλήφθησαν ἤδη, καίτοι πεποιθάμεν διὲν καὶ ἡμεῖς ὡσαύτως ἔχετε γνῶσιν τούτων. Ἐπειδὴ δὲ ἐξηκριβώσαμεν διὲν τινές, ξένοι τῆς Ἁγίας Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἠκολούθησαν τὴν αἵρεσιν τῶν δυσεβῶν Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς, ἐδημοσιεύσαμεν ἐκκλησιαστικὸν διάταγμα (ὡς καὶ ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης γνωρίζει), διὰ τοῦ ὁποίου κατεκρίναμεν τὴν φρενοβλάβειαν τῶν αἰρετικῶν. Οὐδόλως ἐν τούτοις μετεβάλλομεν ἢ θέλομεν μεταβάλλει, ἢ (ὡς καὶ ἡ Ὑμετ. Ἀγιότης γνωρίζει) ὑπερέβημεν τὴν θέσιν ἐκείνην τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ διετηρήθη μέχρι τοῦδε. Ἄλλ' ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἡ ἐνόησις τῶν ἁγιωτάτων Ἐκκλησιῶν μετὰ τῆς Αὐτοῦ ΥΠΕΡΤΑΤΗΣ ΑΓΙΟΤΗΤΟΣ, ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΡΩΜΗΣ, (πρὸς τὸν ὁποῖον ἐγράψαμεν ὁμοίως), διετηρήθη. Διότι δὲν ἀνεχόμεθα ὅπως ὅ,τι δῆποτε τῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς Ἐκκλησίας ζητημάτων μὴ ἀναφερθῇ ἐπίσης πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα, ἀφοῦ αὐτὸς εἶνε ἡ κεφαλὴ πάντων τῶν ἁγιωτάτων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ ἰδίως διὰ τὸν λόγον τοῦτον, διὲν ὁσάκις αἰρετικοὶ ἀνεφύησαν κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, κατεσιάλησαν [κατὰ γράμμα, ἐκλαδεύθησαν, ὡς βλαστοὶ δένδρου] διὰ τῆς σοφίας καὶ τῶν δικαίων ἀποφάσεων τῆς σεβασμίας ἐκείνης Ἐδρας».

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐξ ὧν παρεθέσαμεν τὰ ἀνωτέρω ἀποσπάσματα δύνανται γὰρ εὐρεθῶσι πλήρεις, ὁμοῦ μετὰ τοῦ δια-

pum statuta declarant, et pretatis vestrae reverendissimi testantur affatus. * * * Proinde serenitatis vestrae apices, per Hypatium atque Demetrium, sanctissimos viros, fratres et coepiscopos meos, reverentia consueta sescepimus: quorum etiam relatione comperimus quod fidelibus populis proposuistis edictum amore fidei pro submovenda haereticorum intentione, secundum apostolicam doctrinam, fratrum ei coepiscoporum nostrorum interveniente consensu. Quod, quia apostolicae doctrinae convenit nostra auctoritate confirmamus».

* «Epiphanio sanctissimo et beatissimo Archiepiscopo Regiae hujus Urbis et Ecumenico Patriarchae.

«Cognoscere volentes tuam sanctitatem ea omnia quae ad eccle-

τάγματος τοῦ Ἰουστινιανοῦ, * περιὸν οὗ ἄνωτέρω ἐγένετο λόγος, εἰς τὸν Τόμον τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου — Codicis Lib I. tit. i.

Ἡ ἐπίσημος αὕτη ἀναγνώρισις τῶν ἀξιώσεων τοῦ Παπισμοῦ ἀνωμολογήθη μετὰ ταῦτα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐμφαντικῶς ὑπὸ τοῦ Φώκου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ αὐτοκρατόρων.

Ἄλλὰ καὶ ἀφοῦ ἀκόμη ὁ Πάπας ἀνεγνωρίσθη ὡς ἄρχων, ὡς ἱερατικὸς αὐτοκράτωρ, τοῦτο ἐπὶ τινα καιρὸν πρὸς οὐδὲν εἰδικὸν ὄφελος συνετέλεσε διὰ τὸν Παπισμόν, ἐκτὸς τοῦ κενοῦ ὀνόματος, διότι ὁ Ἰουστινιανὸς ἦν μακρὰν τῆς Ρώμης, μὲ τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἡ Ρώμη, καὶ ἐν γένει ἡ Ἰταλία, διετέλει ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν

eiasticum spectant statum : necessarium duximus, hisce ad eam uti divinis compendtis, ac per ea manifesta ciem facere, quae jam moveri coepta sunt, quamquam et illa eandem cognoscere sumus persuasi. Cum itaque comperissemus quosdam alienos a sancia, catholica, et apostolica ecclesia, impiorum Nestorii et Eutychetis sequutos deceptionem, divinum antehac promulgavimus edictum (quod et tua novit sanctitas) per quod haereticorum furores reprehendimus, ita ut nullo quovis omnino modo immuta verimus immutemus aut praetergressi simus eum, qui nunc usque, coadjuvante Deo, serv tus est, ecclesiasticum statum (quemadmodum et tua novit sanctitas) sed in omnibus servato statu unitatis sanctissimarum ecclesiarum cum ipso S. S. Papa veteris Romae, ad quem similia hisce perscripsimus. Nec enim patimur ut quicquam eorum, quae ad ecclesiasticum spectant statum, non etiam ac ejusdem referatur beatitudinem : quum ea sit caput omnium sanctissimorum Dei sacerdotum ; vei eo maxime quod quoties in eis locis haeretici pullularunt, et sententia et recio iudicio illius venerabilis sedis coerciti sunt.

* Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ διατάγματος ἔχει ὡς ἐξῆς : —

Imp Justinian A. Constantinopolitis.

Cum Salvatorem et Dominum omnium Jesum Christum verum Deum nostrum colamus per omnia studemus etiam (quatenus datum est humanae menti assequi) imitari ejus condensationem sea denrissionem. Etenim cum quosdam invenerimus morho atque insaniam detentos impiorum Nestorii et Eutychetis, Dei et sanctae catholicae et apostolicae ecclesiae hostium, nempe qui detreciabant sanctam gloriosam semper virginem Mariam Theotocon sive Deibaram appellare proprie et secundum veritatem : illos festina-

ἄλλου τινὸς κράτους — τῶν Ὀστρογότιθων, — οἵτινες δὲν ἀνεγνώριζον τὸν Ἐπίσκοπον Ρώμης ὡς ὑπαίον ποντίφφηκα, διότι οὗτοι ἦσαν κυρίως Ἀρειανοὶ τὰς δοξασίας. Ὁ Παπισμὸς ἐπομένως ἐξυψώθη καὶ ὠφελήθη μόνον κατ' ὄνομα, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως ταύτης τοῦ αὐτοκράτορος, μέχρις οὗ ἡ Ὀστρογοτιδικὴ Μοναρχία κατέπεσεν, ὅποτε καὶ ἡ ἀνύψωσις καὶ ἀνάδειξις αὐτοῦ ἐγένετο πραγματικὸν γεγονός. Πράγματι δὲ, ὡς διὰ προεσχεδιασμένου προγράμματος, ὁ αὐτοκράτωρ τότε ἐξαπέστειλε πάραυτα εἰς Ἰταλίαν (κατὰ τὸ 534 μ. χ.) τὸν Βελισάριον μετὰ στρατοῦ, μετὰ ἕξ δὲ ἔτη ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Πάπα ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος οἱ Ὀστρογότιθοι ἐνικήθησαν κατὰ κράτος, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Βιτίγης (Vitiges) καὶ τὸ ἄνθος τοῦ στρατοῦ του, ἤχθησαν μετὰ καὶ ἄλλων τροπαίων εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰουστινιανοῦ τοῦτο ἔλαβε χώραν κατὰ τὸ 539 μ. χ., τὸ ὁποῖον εἶναι, συνεπῶς, τὸ χρονικὸν σημεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου δέον νὰ ὑπολογίσωμεν ὅτι «ἐστὴν τὸ Βδέλυγμα τῆς Ἐρημώσεως». Τότε ὁ Παπισμὸς ἔλαβε τὴν μικρὰν αὐτοῦ ἀρχήν. Τότε τὸ μικρὸν, τὸ ιδιόρρυθμον ἐκεῖνο «κέρας», τὸ περιγραφόμενον ἐν τῇ προφητεῖᾳ τοῦ Δανιήλ (Δανλ. ζ'. 8, 11, 20—22), ἤρξατο μόλις προβάλλον ἐπὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ θηρίου. Τοῦτο ἤρξατο σχηματίζομενον καὶ ριζοῦμενον πρὸ δύο αἰώνων μετὰ δὲ δύο αἰῶνας ἡ μικρὰ αὐτοῦ ἐμφάνισις «ἡ ρωμαλεωτέρα ὄψις του παρὰ τῶν συντρόφων του» — τῶν ἄλλων κεράτων, ἐξουσιῶν ἢ κρατῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἀρχαίας αὐτοκρατορίας — καὶ

vimus quas sit reclusa Christianorum fides edocere. Nam hi incurabiles cum sint, celantes errorem suum passim circumeunt (sicut didicimus) et simpliciorum animos exturbant et scandalizant, ea astrueries quaesunt sanctae catholicae ecclesiae contraria. Necessarium igitur esse putavimus, tam haereticorum vaniloquia et mentacia dissipare, quam omnibus insinuare, quomodo auf santiat sancta Dei et catholica et apostolica ecclesia, aut praedicen sanctissimi ejus eacertodes; quos et nos sequuti, manifestia constitui-mus ea quae fidei nostrae sunt; non quidem innovantes fidem (quod absit) sed coarguantes solum insaniam qui eadem cum impits haereticis sentiunt. Quod quidem et nos in nostri imperii primordiis pridem satagentes cunetis fecimus manifestum».

οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ τὸ λαλοῦν μεγάλα πράγματα, ἤρξαντο πάντα ἀναπτυσσόμενα, καὶ τέλος ἐγκατέστησεν ἑαυτὸ δεσπότην καὶ κύριον ὑπὲρ τὰ λοιπὰ κέρατα, ἀξιοῦν ὅτι κέκτηται παρὰ Θεοῦ τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα.

Ἐπισημασθέντες ἐκτίθησιν ὅτι τρία ἄλλα κέρατα ἤθελον ἐκκριζωθῆναι ὅπως δώσωσι θέσιν ἢ παρασκευάσωσι τὴν ὁδὸν διὰ τὴν ἰδιόρρυθμον αὐτὴν δύναμιν ἢ «κέρας». Οὕτω δὲ καὶ εὐρίσκομεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὅτι πράγματι συνέβη. Ὁ Κωνσταντῖνος ὠκοδόμησε τὴν Κωνσταντινουπόλιν καὶ μετέθεσεν ἐκεῖ τὴν πρωτεύουσάν του. Τὸ γεγονός τοῦτο, καίτοι ἦτο εὐνοϊκὸν διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Παπισμοῦ εἰς τὴν Ἑδρὰν τῶν Καισάρων, ἦτο ὁμως ἐπιζήμιον διὰ τὴν αὐτοκρατορίαν ἀμέσως δὲ μετὰ ταῦτα εὐρέθη ὡς λυσιτελὲς τὸ νὰ διαιρεθῆ ἡ αὐτοκρατορία, καὶ ἡ Ἰταλία ἔκτισε ἀνεγνωρίσθη ὡς ἡ Δυτικὴ Αὐτοκρατορία, τῆς ὁποίας ἡ ἔδρα ἦ πρωτεύουσα ἦτο ἐν Ραβέννῃ. Αὕτη ἦτο τὸ ἐν ἑκ τῶν «κεράτων»: Ἡ αὐτοκρατορία αὕτη ἔπεσε κατὰ τὸ 476 μ. χ. διὰ χεῖρὸς τῆς Χερούλης, ἄλλου ἐκ τῶν τριῶν κερμάτων, ἧτις καὶ ἐγκατέστησεν ἑαυτὴν ἐπὶ τῶν ἑρειπίων ἐκείνης. Ἀκολούθως ἐπῆλθεν τὸ Ὀστρογοιθικὸν κράτος, ἕτερον «κέρας», ἀνατρέψαν τὴν Χερούλην, καὶ ἐγκαθιδρύσαν ἑαυτὸ ὡς κυρίαρχον τῆς Ἰταλίας, τὸ 489 μ. χ. Ὡς δὲ πρὸ μικροῦ ἀκριβῶς εἶδομεν, κατὰ τὴν διάρκειαν ἀκριβῶς τῆς ἐξουσίας τοῦ «κεράτος» τούτου (τοῦ τρίτου, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐκκριζωθῆ διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν ὁδὸν διὰ τὸ παπικὸν κέρασ) ἦτο ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἀνεγνώρισε τὴν κυριαρχίαν τοῦ Πάπα, ὅτι κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦ στρατηγοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ του, ἐξερριζώθη τὸ «κέρας» τοῦτο. Ὡς εἶδομεν δὲ ἡ ἐκρίζωσις αὐτοῦ ἦτο ἀναγκαία διὰ τὴν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄνοδον τοῦ Παπισμοῦ, ὡς ἰδιορρῦθμον ἀναμίξεως πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐξουσίας— ὡς ἦν ὄντως ἰδιόρρυθμον «κέρας», ὅπως διαφέρον τῶν συντρόφων αὐτοῦ. Πράγματι δὲ, δὲν φαίνεται ἀπίθανον τὸ ὅτι ὁ Παπισμὸς συνηυδόκει κρυφίως εἰς τὴν πτώσιν ἐκάστου τῶν τριῶν αὐτῶν «κεράτων» ἢ κρατῶν, ἐλπίζων οὕτω νὰ διανοιχθῆ ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀνάδειξιν, ὡς ἀκριβῶς ἐπὶ τέλους καὶ κατέληξε νὰ γείνη.

Μετὰ τὴν κατατρόπωσιν τῶν Ὀστρογοιθῶν, ὁ Ρωμαῖος

αὐτοκράτωρ ἀνεγνωρίζετο ἐπὶ τινα χρόνον ὡς ὁ κυρίαρχος τῆς Ἰταλίας, καὶ ἀντεπροσωπεύετο δι' Ἐξάρχων. Ἄλλ' ἐπειδὴ οὗτοι ὡς πρωτεύουσαν αὐτῶν εἶχον τὴν Ρεβένναν, καὶ οὐχὶ τὴν Ρώμην, καὶ ἀφοῦ οὗτοι εἶχον ἤδη ἀναγνωρίσει τὸν Παπισμόν, καθ' ὃν τρόπον ἀνωτέρω ἀπεδείξαμεν, ἔπεται διὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 539 μ. χ. ὁ Παπισμὸς ἀνεγνωρίσθη ὡς ἡ κυρία ἀρχὴ ἐν τῇ πόλει τῆς Ρώμης καὶ διὰ ἀπὸ τῆς ρηθείσης χρονολογίας (ὁπότε οὗτος «ἐσιτήθη») ἤρξατο αὐξάνων καὶ προκόπτων ὡς «κέρας» ἢ δύνάμις μεταξὺ τῶν ἄλλων «κεράτων» ἢ δυνάμεων, καὶ ἐκπροσωπῶν τὴν πρότερον ἠνωμένην δύνάμιν ἢ ἐξουσίαν τῆς Ρώμης. Τὸ γεγονός τῆς ἐν Ἰταλίᾳ ἐπικρατουμένης καθ' ὑπερβολὴν ἀνωμάλου πολιτικῆς καταστάσεως, κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, καὶ προπάντων ἐν Ρώμῃ, ἧτις ἦτο ἐκτεθειμένη εἰς τὰς λεηλασίας τῶν ἐκ τοῦ Βορρᾶ ἐπιδρομέων, ὡς ἐπίσης εἰς τὰς βαρείας φαρολογίας τῶν κατὰ καιροὺς κυριάρχων αὐτῆς, συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ διασπασθῇ πᾶς δεσμὸς πολιτικῆς συνοχῆς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐτοκρατορικῆς ἀρχῆς οὕτως ὥστε οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ ἄρχοντες, ὄντες πάντοτε μετὰ τοῦ λαοῦ, τὴν αὐτὴν λαλοῦντες γλῶσσαν, καὶ μετέχοντες ὁμοῦ εἰς τε τὰ κοινὰ ὀφέλη καὶ τὰς ζημίας, ἐγένοντο προθύμως παρὰ τοῦ λαοῦ ἀποδεκτοὶ ὡς οἱ σύμβουλοι, οἱ προστάται καὶ ἄρχοντες τῆς πόλεως Ρώμης καὶ τῶν πέριξ.

Ἄναμφιβόλως σκοπὸς τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἀναγνωρίσαντος τὰς περὶ πρωτείων καὶ δεσποτείας ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀξιώσεις τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης, ἀπέβλεπεν ἐπίσης ἐν μέρει ὅπως κερδίσει οὕτω τὴν σύμπραξιν αὐτοῦ εἰς τὸν πόλεμον, τὸν ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ κηρύξῃ κατὰ τῶν Ὀστρογόθων πρὸς ἀνάκτησιν τῆς Ἰταλίας, ὡς μέρους τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας. Καθότι ἡ ἐπιρροή τοῦ Πάπα καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἦτο ἀξιοκαταφρόνητος ἀκόμη καὶ τότε τὸ νὰ ἔχη δ' αὐτοὺς ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ ἦτο ἴσον πρὸς τὸ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν κατάκτησιν τῆς Ἰταλίας κατὰ τὸ ἡμῖν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς.

Καίτοι οἱ Γότθοι ἐστασίασαν κατὰ τῆς αὐτοκρατορίας, καὶ ἐλεηλάτησαν τὴν Ρώμην, δὲν ἠδυνήθησαν ὁμως νὰ ἐπα-